

Investeren in de toekomst

D66
gelderland

Voor investeren in de toekomst

Dit is de laatste generatie die in actie kan komen om de klimaatverandering een halt toe te roepen. Gelderland heeft de afgelopen jaren telkens kleine stappen in de goede richting gezet, maar het gaat niet hard genoeg. Het is nu tijd om te investeren in ons klimaat. Gelderland moet maximaal bijdragen aan de halvering van de CO₂-uitstoot in 2030. Door mensen te helpen. Door bedrijven aan te sporen. Door schoner vervoer te realiseren.

Dat wil D66 doen door de miljarden die de provincie verdiende aan de verkoop van NUON te investeren in het klimaat. We investeren de komende jaren in totaal 2,6 miljard euro in duurzame wijken, in een groene economie en in schoon vervoer door een groene provincie.

Voor duurzame energie in een zuinig huis

D66 wil 1600 miljoen euro investeren in de opwek van groene energie en grote energiebesparing in alle Gelderse huizen. Dat is €2000 euro per huishouden!

Veel groene maatregelen verdienen zichzelf terug, zoals het isoleren van je huis en het plaatsen van zonnepanelen. Niet iedereen heeft het spaargeld klaar staan om de benodigde investering nu te kunnen doen. Daar bieden leningen een oplossing.

Niet alleen voor huiseigenaren maar ook voor woningcorporaties, ontwikkelaars of bewonersinitiatieven die samen hun wijk van het gas af willen halen of een gezamenlijk zonneveld bij hun wijk willen aanleggen. Ook zal er geld nodig zijn om deze processen te begeleiden en zal er flink geïnvesteerd moeten worden om ons elektriciteitsnetwerk klaar te maken voor deze transitie.

Voor een groene economie

Om alle huizen energiezuinig te maken en om grootschalig schone energie te kunnen opwekken zijn veel groene vakmensen nodig. Met een krappe arbeidsmarkt en schaarste aan technici wordt het een grote opgave om deze mensen te vinden. D66 wil werkloze Gelderlanders omscholen zodat ze kunnen werken aan de klimaattransitie én nog meer jongeren verleiden tot een technische opleiding.

Ons klimaatdoel voor 2030 hoeven we niet te halen met de technieken van 2019. Daarom wil D66 blijven investeren in Gelderse bedrijven die werk maken van het klimaat. In totaal investeren we 200 miljoen euro in onderwijs en innovatie voor een groene economie.

Voor schoon vervoer door een groene provincie

Schone mobiliteit levert ons niet alleen een goed klimaat, maar ook een schone lucht op. D66 investeert 380 miljoen euro in elektrisch rijden, schoon openbaar vervoer en de fiets. We blijven het netwerk van laadpalen vergroten, willen dat bussen en treinen hun uitstoot naar nul brengen en investeren in snelfietspaden tussen alle steden in Gelderland. Fijnstof stopt niet bij de grens, daarom wil D66 samen met Duitsland investeren in schone lucht.

Ook die natuur kan een bijdrage leveren aan onze klimaatdoelen en schone lucht. Door 60 miljoen euro te investeren in het planten van loofbomen en door in de landbouw kringlopen te sluiten. Zo verbeteren we de biodiversiteit en maken we onze bodem beter bestendig tegen de effecten van klimaatverandering.

Bijlage: Financiële onderbouwing 'Voor investeren in de toekomst'

Beschikbare Middelen:

Uitname uit het stamkapitaal:	400 Mln
Investerings uit het stamkapitaal	2200 Mln

Investerings uit lopende begroting:

Land, water, bodem en natuurontwikkeling	60 Mln
---	---------------

D66 wil dat Gelderland ook inzet in klimaatadaptatie, zoals de aanplant van loofbomen, het opvangen van water (tegen droogte), maatregelen om voldoende zwemwater te garanderen, het zorgdragen van voldoende leefomgeving voor insecten en vogels. Het verbeteren van bodemkwaliteit en het begeleiden van de landbouw naar plantaardige eiwitten.

Fietsplan en knelpunten OV	220 Mln
-----------------------------------	----------------

Het aandeel fietsen in bewegingen kan omhoog van 27% naar 35%. Dat kan door het fietsgeschikt maken van landwegen, het aanleggen van missende fiets-tracés, het verbreden van paden en het zorgdragen van een goede aansluiting op fietsnetwerken in de bebouwde kom. Er wordt vooral geïnvesteerd in knelpunten waar het wegnemen van een belemmering bijdraagt tot sneller en betrouwbaar OV. Het gaat bijvoorbeeld om het kruispunt Arnhem-Oost en de verbinding Ede-Wageningen.

Energietransitie cf. Motie 38	120 Mln
--------------------------------------	----------------

Om de klimaattransitie goed te begeleiden zal veel tijd en geld nodig zijn om de processen te begeleiden. Energiecoöperaties ontstaan door het initiatief van inwoners, maar zullen ook ondersteuning en expertise van buitenaf moeten halen. Gemeenten en provincies zullen hun ambtelijke capaciteit uit moeten breiden om deze opgave vanuit de overheid goed te kunnen begeleiden.

Subtotaal	400 Mln
------------------	----------------

Inzet Revolverende middelen:

Een revolverende inzet van middelen houdt in dat geld geïnvesteerd wordt en het rendement weer terugkeert naar het fonds. In Gelderland en Nederland zijn er verschillende fondsen, zoals OostNL en InvestNL actief waar de provincie Gelderland mee kan samenwerken.

Ook kan Gelderland haar invloed aanwenden bij bestaande participaties, zoals Alliander, om investeringen om te leiden naar het klimaat. Daarnaast wordt er gedacht over speciaal op te zetten gebiedscoöperaties of alternatieve nutsbedrijven. Dit gebeurt het liefst samen met andere investeerders. Zodat ook de middelen van bijvoorbeeld pensioenfondsen gemobiliseerd worden voor een transitie naar een goede toekomst.

D66 zal inzetten op lange termijn leningen waardoor het Nuongeld een maatschappelijk en een financieel rendement krijgt of juist op de ontwikkelfase waarin marktpartijen nog niet willen deelnemen.

OHMG (Groene stenen en steden) 100 Mln

Het Ontwikkel en Herstructureringsfonds Maatschappij Gelderland stelt leningen en participaties beschikbaar om gebouwen, buurten of bedrijfsterreinen te herontwikkelen. D66 wil dat dit op een circulaire en energiebesparende manier gebeurt en stelt daarvoor fondsen beschikbaar.

Energiefonds Gelderland 500 Mln

Het energiefonds Gelderland stelt leningen en participaties beschikbaar aan coöperaties, inwoners en bedrijven. Om duurzame energie op te wekken of om per buurt energie te besparen of van het gas af te gaan.

Inzet duurzame netwerken en gasloos 400 Mln

Om de energietransitie mogelijk te maken moeten de elektriciteitsnetwerken verzaamd worden, moet een deel van het gasnet omgevormd worden naar waterstof, moeten er buffers in het net en netwerken van restwarmte worden opgebouwd. Dit fonds maakt het mogelijk om in (nieuwe) bedrijven te investeren die deze nutsvoorzieningen opzetten en exploiteren.

Innovatiefonds Mobiliteit 200 Mln

D66 wil dat mobiliteit verduurzaamt en zet participaties en leningen in om grote projecten te ondersteunen die bijdragen aan emissievrij vervoer. Dat kan zijn ten behoeve van onbemande voertuigen, de elektrificatie van het openbaar vervoer, laadinfrastructuur voor personenauto's, het bevorderen van emissievrij stedelijk goederenvervoer en de binnenvaart.

Gazellefonds (doorgroeiers) 200 Mln

D66 zet in op een fonds voor bedrijven die willen groeien in de ontwikkeling en het op de markt brengen van technieken die sterk bijdragen aan een milieu-efficiënte voedselvoorziening, energievoorziening en/of een circulaire economie.

Subtotaal: 1400 Mln

Invest NL Energie & Klimaatfonds 800 Mln

w.v.	verduurzamen huurwoningen	480
	geothermie en warmte	p.m.
	verduurzaming scholen en zorg	p.m.

D66 vindt het van belang dat de nieuwe publieke investeringsbank INVEST NL een succes wordt en leningen kan verstrekken aan grootschalige energieopwekking in, maar ook buiten Gelderland. Of aan fondsen waar begunstigden in heel Nederland efficiënt aan deel kunnen nemen (zoals scholen of woningcorporaties). Daarom wordt 800 Mln rentedragend beschikbaar gesteld aan Invest NL.

Totaal 2200 Mln

Totaal begroting en revolverend 2600 Mln

(dat is 50% van het totale vermogen incl. reserves van de provincie)